

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 150g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din
Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor
cu caracter personal

(prelucrarea datelor cu caracter personal)

CHIȘINĂU

15 decembrie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Viaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 22 noiembrie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 15 decembrie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „operator - persoana fizică [...] care, în mod individual [...] stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal [...]” din art. 3 și a art. 5 alin. (1) din Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, ridicată de către avocatul Sergiu Radu în dosarul nr. 4-672/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 22 noiembrie 2017 de către judecătorul Alexandru Negru, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 30 mai 2017, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a întocmit în privința dnei Efimia Cotelea un proces-verbal, prin care a constatat depășirea modului de funcționare a sistemului de supraveghere video, cu captarea conștientă a spațiului public, căilor de acces spre bunurile imobile ale mai multor locatari din preajmă, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor terțe care cad în vizorul acestor dispozitive video, și a transmis după competență procesul-verbal instanței de judecată.

4. De asemenea, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a reținut în procesul-verbal că prin instalarea și gestionarea sistemului de supraveghere video, care captează datele cu caracter personal ale persoanelor terțe, dna Efimia Cotelea are calitatea de operator de date cu caracter personal și este necesară notificarea Centrului, potrivit prevederilor legale.

5. În cadrul ședinței de judecată din 13 noiembrie 2017, avocatul contravenientei, Sergiu Radu, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „operator - persoana fizică [...] care, în mod individual [...] stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal [...]” din art. 3 și a art. 5 alin. (1) din Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

6. Prin încheierea din aceeași dată, instanța de judecată a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 29

Inviolabilitatea domiciliului

„(1) Domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia.

(2) De la prevederile alineatului (1) se poate deroga prin lege în următoarele situații:

a) pentru executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești;

b) pentru înlăturarea unei primejdii care amenință viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane;

c) pentru prevenirea răspândirii unei epidemii.

(3) Perchezițiile și cercetările la fața locului pot fi ordonate și efectuate numai în condițiile legii.

(4) Perchezițiile în timpul nopții sunt interzise, în afară de cazul unui delict flagrant.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

8. Prevederile relevante ale Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal (M.O., 2011, nr.170-175, art.492) sunt următoarele:

Articolul 3 Noțiuni principale

„Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificații:

date cu caracter personal – orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale;

[...]

prelucrarea datelor cu caracter personal – orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal prin mijloace automatizate sau neautomatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, păstrarea, restabilirea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

[...]

operator – **persoana fizică** sau persoana juridică de drept public sau de drept privat, inclusiv autoritatea publică, orice altă instituție ori organizație **care, în mod individual** sau împreună cu altele, **stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal** prevăzute în mod expres de legislația în vigoare;

[...]”

Articolul 4 Caracteristica datelor cu caracter personal

„(1) Datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie:

a) prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii;

b) colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică nu este considerată incompatibilă cu scopul colectării dacă se efectuează cu respectarea prevederilor prezentei legi, inclusiv privind notificarea către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, și cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele ce reglementează activitatea statistică, cercetarea istorică și cea științifică;

c) adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior;

d) exacte și, dacă este necesar, actualizate. Datele inexacte sau incomplete din punctul de vedere al scopului pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate se șterg sau se rectifică;

e) stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate. Stocarea datelor cu caracter personal pe o perioadă mai mare, în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, se va face cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele ce reglementează aceste domenii, și numai pentru perioada necesară realizării acestor scopuri.

(2) Operatorii au obligația să respecte și să asigure implementarea prevederilor alin.(1).”

Articolul 5

Prelucrarea datelor cu caracter personal

„(1) **Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal.**

(2) Consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal poate fi retras în orice moment de către subiectul datelor cu caracter personal. Retragerea consimțământului nu poate avea efect retroactiv.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că persoana fizică, care a instalat camere de supraveghere video, nu poate avea calitatea de operator de prelucrare a datelor cu caracter personal în toate cazurile. Astfel, noțiunea prevăzută de lege, care definește persoana fizică în calitate de operator de prelucrare a datelor cu caracter personal, este lipsită de claritate și de previzibilitate și contravine art.23 din Constituție.

10. La fel, autorul excepției menționează că prevederile alin.(1) din art. 5 al Legii nr.133 din 8 iulie 2011, care stabilesc că prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal, sunt neconstituționale, întrucât nu în toate cazurile este necesar de a solicita acordul (consimțământul) subiectului datelor cu caracter personal pentru a prelucra aceste date.

11. Prin urmare, autorul consideră că prevederile contestate contravin articolelor 26, 29 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de

neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Sergiu Radu în dosarul nr. 4-672/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

16. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „operator - persoana fizică [...] care, în mod individual [...] stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal [...]” din art. 3 și art.5 alin.(1) din Legea nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

17. Curtea menționează că prevederile art.3 definesc noțiunile utilizate în lege, inclusiv noțiunea de operator „persoană fizică”, iar prevederile art.5 alin.(1) statuează că „prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal”.

18. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor constituționale cuprinse în articolele 26, 29 și 54 din Constituție. În același timp, fără a face o trimitere expresă la o normă constituțională, autorul susține că noțiunea de operator „persoană fizică” nu corespunde condițiilor de claritate, fiind astfel imprevizibilă pentru cetățeni.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că deși autorul a invocat pretinsa încălcare a articolelor 26, 29 și 54 din Constituție, care garantează dreptul la apărare, inviolabilitatea domiciliului, precum și limitele care pot fi aduse restrângerii unor drepturi și libertăți, în același timp acesta nu a demonstrat legătura de cauzalitate a prevederilor contestate cu dispozițiile constituționale invocate.

20. În ceea ce privește condițiile de calitate a noțiunii de operator „persoană fizică” [cerință impusă de articolul 23 alineatul (2) din Constituție], Curtea subliniază că orice noțiune legală are un grad de generalitate și urmează a fi aplicată în cumul cu totalitatea prevederilor legale.

21. Analizând încadrarea tehnico-legislativă a noțiunilor în cuprinsul legii, Curtea menționează că acestea, *ab initio*, nu pot să comporte un caracter particular și concret.

22. Mai mult, Curtea menționează că noțiunea de operator „persoană fizică”, consfințită de cadrul legislativ național, își găsește o reglementare expresă în Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Or, Legea nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal a fost adoptată în vederea creării cadrului juridic necesar aplicării Directivei menționate.

23. Ținând cont de cele menționate, Curtea reține că problemele invocate în excepție vizează aspecte ce țin de interpretarea și aplicarea prevederilor legale.

24. Prin urmare, ține de competența instanței de judecată de a stabili dacă, în cauza dedusă pentru soluționare, circumstanțele atestate cad sub incidența Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal

25. Sintetizând cele relatate supra, Curtea conchide că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în conformitate cu prevederile articolului 26 alin.(1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin.(3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „operator - persoana fizică [...] care, în mod individual [...] stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal [...]” din articolul 3 și a articolului 5 alineatul (1) din Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, ridicată de către avocatul Sergiu Radu în dosarul nr. 4-672/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

*Chișinău, 15 decembrie 2017
DCC nr. 122
Dosarul nr. 150g/2017*